

ΦΑΒΙΕΡΟΣ

Μιά νύχτα Νοεμβριανή — περάσανε ένατο περίπου χρόνια — ένας πρόγονός μου, άγώρι τότε κατάξανθο με όλογάλανα μάτια, φορτωμένος στη ράχη ένα σκκιόδιο πάνινο γεμάτο μπαρούτι άνέβαινε, μαζι μ' άλλα πλληκάρι, τó φιδωτό μονοπατάκι του 'Αρείου Πάγου, περνούσε τά μεταξύ Φιλοπάππου και 'Ακρόπολης Τούρκικα χαρκαώματα κ' έμπαινε στο πολιορκημένο «Κάστρο» για να φέρει μπαρούτι και ψυχική τόνωση στους πολιορκημένους του Κιουταχχί.

Τό απόσπασμα αυτό των άνδρείων 'Ελλήνων και Φιλελλήνων — γιατί είτανε και φιλέλληνες στο απόσπασμα αυτό, όπως βεβαιώνει ó Βυζάντιος στην «Ιστορία του τακτικού στρατού» — τό διοικούσε ó Γ' άλλος συνταγματάρχης Φαβιέρος, ó συμπολεμιστής του Μεγάλου Ναπολέοντα, που κατέβηκε στην άγωνιζόμενη «υπερ βωμών και έστιών» 'Ελλάδα με τóνειρο να διοργανώσει «τακτικό στρατό». Μιά πλάκα έντειχισμένη στη μεσημβρινοδυτική πλευρά της 'Ακρόπολης, πάνω από τό Θέατρο 'Ηρώδη του 'Αττικού, θυμίζει, με λόγια λιτά, τό ήρωικό αυτό γεγονός που έσωσε τότε την τιμή των έλληνικών όπλων.

'Ο παππούς μου, ó συνταγματάρχης Νικ. 'Αθανασίου, πατέρας της μάνας μου, με πήρε, παιδί σαν είμουν, ένα δειλινό άνοιξιότικο, θυμάμαι, από τό χέρι και με πήγε πίσω από την 'Ακρόπολη και μουδειξε σε ποιο μέρος είτανε τά τούρκικα χαρκαώματα και από που περάσανε για νάνεβούνε στο «Κάστρο». Μου τάδειξε, στο άνίδιο μαθητούδι, όλ' αυτά και μου μίλησε με θαυμασμό για τό Φαβιέρο, που τον έλεγε «Κολονέλο», όπως τον έλεγαν κ' οι άλλοι επίζωντες συναγωνιστές του, ó γερο-Μυκόνιος κι ó στραγός Νικολάϊδης, που συχνάζανε τά χειμωνιάτικα βράδια σπίτι μας και τά λέγανε.

Θυμάμαι ένα βράδι και τούτη τη χαρακτηριστική σκηνή : Είχε έρθει μουσαφίρης από τ' 'Αγραφα, ένας βουνίσιος άνεψιός του παππού, πολεμιστής αυτός του Καραϊσκάκη, και συζητούσανε για τή μάχη του Χαϊδαριού. 'Ο Βερβατάκης — έτσι λεγότανε ó άνεψός — ύποστήριζε πως ή μάχη του Χαϊδαριού χάθηκε γιατί δέν άκουσε ó Φαβιέρος τον Καραϊσκάκη, που επέμενε να μη δώσουν μάχη «εκ παρατάξεως», μα να πολεμήσουν ρέμπελα, άταχτα, ένα είδος κλεφτοπόλεμο.

'Ο παππούς άγρίεψε και — θυμάμαι — σηκώθηκε πάνω κ' έπιασε τον άνεψιό του, που είχε τά ίδια χρόνια μ' αυτόν, από ταύτι και του είπε :

— Τόχεις πει κι άλλες φορές αυτό, τό είπες κ'

όστερ' από τή μάχη — θυμάσαι ; Μα σου τότεξα πως θά σου ξεκολλήσω τ' αυτιά άν ξακολουθείς να μιλάς με άσέβεια για τον Κολονέλο !...

Και μιλούσανε με τόση ζωηρότητα, σά να είχε δοθί χτες ή μάχη του Χαϊδαριού, ενώ είχαν περάσει χρόνια και χρόνια από τότε. Τόνομα του Φαβιέρου έδινε κ' έπαινε στην κουβέντα τους και τή βραδιά έκείνη άκουσα από τους τέσσερις αυτούς Βετεράνους του 21 όλες τις λεπτομέρειες της ήρωικής νύχτας που ή επέτειό της γιορτάζεται σήμερα.

'Από τή νύχτα έλεινη πέρασαν ένατο περίπου χρόνια. 'Ο παππούς πέθανε και του έγγονού τά μαλλιά άσπρίσανε. Μα σήμερα τό πρωτό που έβγα να από τό Ζάππειο και είδα να περνούν απ' τή Λεωφόρο 'Αμαλίας οι στρατιώτες που με τά όπλα τους και με τους άξιωματικούς τους, βαδίζοντας κατά τετράδες, πήγαιναν στην 'Ακρόπολη για να γιορτάσουν την ήρωική επέτειο, ξεγελάστηκα πως γύρισα στα παιδικά μου χρόνια και θάρρεψα πως άκουσα τον παππού μου, τον καπετάν Νικολάκη, να μου λέει :

— Είτανε πλληκάρι, παιδί μου, ó Φαβιέρος και άγαπούσε την πατρίδα μας... Έτσι νάγαπας και σύ, παιδί μου, την πατρίδα του, τή Γαλλία !...

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΣΕΜΟΙ

Loved ! loved ! loved ! loved ! loved !
But my love no more, no more with me !
We two together no more.

W. WHITMAN

Σ' άγαπούσα τρελά — έσύ τό ήξαιρες πόσο !
Σ' άγαπούσα χωρίς να ήμπορώ νάν τό νιώσω
πόση άγάπη για σέ μες στα στήθια μου έκλει-
(ούσα,

σύ μου έχάριζες όση όμορφιά έχει ή φύση —
σ' άγαπούσα και μόνο για σένανε έξούσα
κ' ήρθε ή μοίρα με μιās τή χαρά μας να σβήσει.

Σ' άγαπούσα... — και τώρα μιá στιγμή μου μα-
κριά σου,

δέν τή ζω — με κρατάς στη θερμήν άγκαλιά σου,
όπως τότες, και τώρα — και άς είσαι μακριά μου,
ή ψυχή μου πελάγη, βουνά ξεπερνώντας
βρίσκει σε όπου κι άν είσαι να σου πει τά δει-
(νά μου,

να σου πει πως θά λείι : Σ' αγαπώ ! ξεψυ-
(χώντας.

ΗΛΥΣΙΟΣ